

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ได้ทรงสถาปนาขึ้น เพื่อเป็นสถานศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง สำหรับพระภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไป ได้ดำเนินการตามพระราชปณิธาน และปฏิบัติการกิจที่สำคัญ ในการผลิตบัณฑิตทางด้านพระพุทธศาสนา การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มายาวนานกว่า 1 ทศวรรษ¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีพันธกิจที่จะผลิตบัณฑิตทุกระดับให้มีคุณภาพที่พึงประสงค์ คือมีความรู้ ความเข้าใจในพุทธธรรม อย่างลึกซึ้งและสามารถประยุกต์เข้ากับศาสตร์ต่าง ๆ ได้มีปฏิภาณที่นำเลื่อมใสใฝ่รู้ ใฝ่คิด เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา มีความสามารถในการแก้ปัญหา รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม มีโลกทัศน์กว้างไกล มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม มีศักยภาพในการบริหารจัดการเรียนและการสื่อสารพระสัทธรรม

นับตั้งแต่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบมหาวิทยาลัยตั้งแต่พ.ศ. 2490 จนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้พัฒนาโดยลำดับทั้งในด้านการบริหาร การจัดการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก การบริการวิชาการแก่สังคม การวิจัย และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การจัดการศึกษามหาวิทยาลัยได้ขยายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ที่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ อาคาร และสถานที่ ปัจจุบันมหาวิทยาลัย มีการจัดการศึกษาอย่างเต็มรูปแบบใน 4 คณะ 1บัณฑิตวิทยาลัยคือคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย มีวิทยาเขต จำนวน 10 แห่ง วิทยาลัยสงฆ์

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, รายงานประจำปี 2549-2550, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2550), หน้า 11-12.

5 แห่ง สถาบันสมทบ 4 แห่ง โครงการขยายห้องเรียนในจังหวัดต่างๆ จำนวน 12 แห่ง หน่วยวิทยบริการในจังหวัดต่างๆ จำนวน 8 แห่ง¹

การศึกษา หมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต²

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ³

การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายได้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาที่ดี ให้มีประสิทธิภาพ และรับฟังความคิดเห็นที่เป็นสภาพจริงในการจัดการเรียนการสอน ตามปณิธานของมหาวิทยาลัยได้ตั้งไว้ที่จะเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาและวิชาการด้านต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อมวลมนุษย่มั่นในการทำหน้าที่ให้การศึกษา ค้นคว้า วิจัย แสวงหาความรู้ เกี่ยวกับวิชาการทางพระพุทธศาสนาและประยุกต์เข้ากับศาสตร์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัยและพระพุทธศาสนา ให้นำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาคนุสย สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

มหาวิทยาลัยได้ขยายการบริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วไปได้เข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในปัจจุบันได้มีนิสิตชาวต่างประเทศเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยในระดับต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในระดับประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ต่างก็มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย จุดมุ่งหมายอาจจะแตกต่างกันและมีแรงจูงใจต่อการศึกษาเล่าเรียน

คณะผู้วิจัยจึงศึกษาความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยราชนันการพิมพ์, 2551), หน้า 3-4.

² กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2543), หน้า 2.

³ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), ขอบฟ้าแห่งความรู้: กับผลงานด้านการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: หจก.สามลดา, 2548), หน้า 85.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และพัฒนาการบริการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยต่อไป

1.2 ประเด็นของปัญหาที่จำเป็นต้องศึกษา

ประเด็นปัญหาที่จำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยวิธีการวิจัยพหุรูปได้ดังนี้

1. ในประเด็นนี้มหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการจัดการศึกษา
2. มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของนิสิตชาวต่างประเทศและประชาชนทั่วไปหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ สถานภาพของนิสิต คณะ ระดับชั้นปีที่ศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชาวต่างประเทศที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ปริญญาโท และปริญญาเอก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง) ที่ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาที่ 2/2552 จำนวน 318 รูป/คน จากประเทศลาว, พม่า, กัมพูชา, อินโดนีเซีย, ศรีลังกา และประเทศอื่น ๆ

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

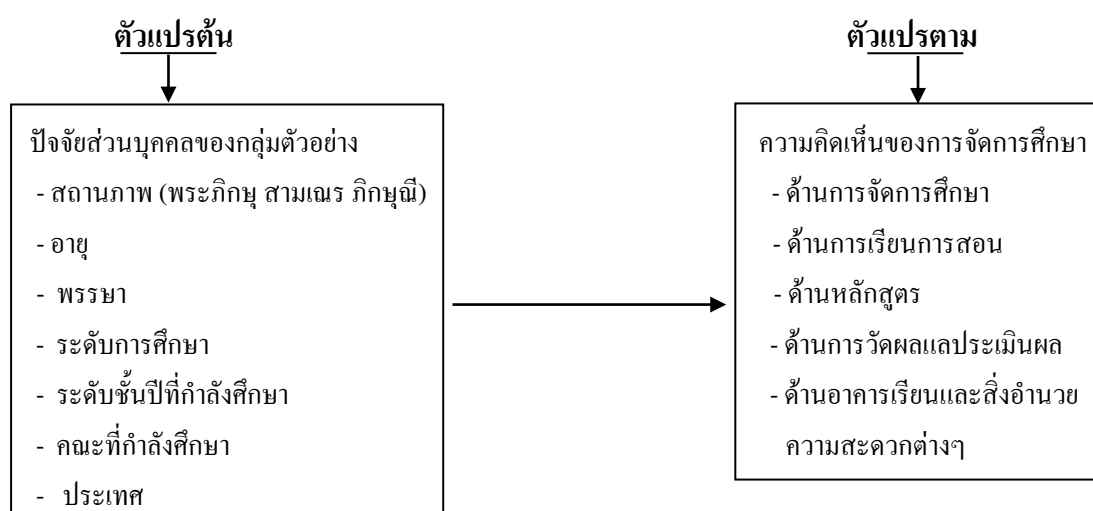
ผู้วิจัยกำหนดศึกษาเนื้อหาความคิดเห็นของการจัดการศึกษา ใน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านอาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.4.3 ระยะเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย

ระยะเวลา 1 ปี จากเดือนตุลาคม 2552 – กันยายน 2553

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1.6 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกความคิดเห็น และความตั้งใจของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านอาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

สถานะ หมายถึง สถานภาพความเป็นพระภิกษุ สามเณร ภิกษุณี และคฤหัสถ์ชาวต่างประเทศที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นิสิต หมายถึง นิสิตชาวต่างประเทศที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ปริญญาโท และปริญญาเอก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง)

การจัดการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาและการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การจัดการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการเป็นระบบขึ้นมาทำหน้าที่เพื่อปลูกฝังทักษะ ความรู้ และค่านิยมแก่ผู้ศึกษา

การเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่เป็นกระบวนการที่จะทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิดเห็นมีความสามารถเปลี่ยนแปลงได้จากการศึกษาที่ได้จากการบรรยายของอาจารย์

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ผู้สอนจะต้องมีการวางแผนเตรียมการเรียนการสอน ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่พึงปรารถนาได้

การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การวัดผลการศึกษาเมื่อนิสิตได้ศึกษาครบถ้วนตามหลักสูตรของแต่ละภาคการศึกษาแล้ว จึงมีการวัดผลประเมินผลอย่างเที่ยงธรรมและถูกต้อง ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะต้องดำเนินไปควบคู่กับการเรียนการสอนเสมอ

อาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หมายถึง อาคารที่ใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละภาคการศึกษา และมีสถานที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ให้แก่นิสิตที่จะทำให้ นิสิตมีความต้องการอยากศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. ทำให้ทราบถึงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศ โดยจำแนกตามประเทศ สถานภาพของนิสิต คณะ ระดับการศึกษา
3. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนิสิตชาวต่างประเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย